

Læger i Baltikum skal vurdere danske røntgenbilleder

Sygehus Fyn går nu i gang med at udlicitere beskrivelse af røntgenbilleder til baltiske lande, efter at en treårsforsøgsperiode har dokumenteret, at kvaliteten er i orden.

I løbet af de seneste tre år har Sygehus Fyn sendt 150 røntgenbilleder af knæ til beskrivelse i Estland og Litauen hos radiologer der. Baltic eHealth, som projektet er døbt, har været med allerede beskrevne billeder, som skulle konstatere, om de baltiske læger ser og vurderer billeder på samme måde og med samme kvalitet, som man gør i Danmark, hvor der er stor mangel på radiologer.

I september var der ifølge Sundhedsstyrelsens hjemmeside 101 ubesatte speciallægestillinger inden for diagnostisk radiologi på danske hospitaler.

Nu starter den virkelige verden, hvor fynboerne vil sende nye røntgenbilleder – også af andre ting end knæ – til vurdering. For den professionelle kunnen hos de baltiske læger er der ikke noget i vejen med, viser resultaterne.

Men sprogkvaababelser risikerer at spænde ben for, at denne type udlicitering til udlandet kan tage virkelig fart. For ifølge dansk lovgivning skal patientjournaler her i landet føres på dansk, og det gælder også ting såsom beskrivelser af røntgenbilleder. De baltiske radiologer behersker selvsagt ikke danernes vanskelige tungemål.

»Dansk lovgivning blokerer for e-health med udlandet«, siger it-overlæge Finn Mathiesen fra Vejle og Give Sygehuse.

»Det ville være meget nemmere, hvis vi måtte kommunikere på f.eks. engelsk. Som det er nu, kan samarbejder såsom det med balterne kun blive om de allersimpleste ting«, siger han.

Sundhedsstyrelsen har ikke tidligere hørt om denne problemstilling men vil gerne høre nærmere.

»Jeg vil gerne opfordre til, at man henvender sig til Sundhedsstyrelsen med forslag om en løsning f.eks. med engelsk. Vi har de regler, vi har. Men er der særlige problemstillinger, når vi taler om telemedicinske opgaver over grænserne, vil vi gerne bidrage til at løse dem«, siger chefkonsulent Elisabeth Hersby.

Problem, der kan løses

Sygehus Fyn er klar over sprogproblemet men synes, at det er til at løse. Det er indtil videre sket via faste oversættelser.

Samarbejdet med balterne består i, at lægerne i Estland og Letland udfylder – med afkrydsning – et flersproget skema med de mest gængse diagnoser.

Ifølge sygehuset dækker sådanne standardbeskrivelser 80-90 pct. af alle røntgenundersøgelser af knæ. Resten er mere komplicerede. Og vil de baltiske læger her føje noget til, sker det i fritekst på deres eget sprog. Lokale sekretærer, der har lært dansk, oversætter så lægens ord. Spørgsmålet er, om det er godt nok uden for forsøgenes verden. For hvad nu, hvis der er fejl i oversættelsen?

»Den rapporterende læge kan ikke se, om oversættelsen er korrekt«, siger Janne Rasmussen fra MedCom – den organisation, der har stået for ledelsen af det samlede projekt.

»Men fejl vil blive fanget, der hvor man modtager beskrivelserne«, siger hun.

Mulig ændring

Sygehus Fyn påtager sig da også det primære ansvar, hvis der skulle ske fejl – ligesom det ville være tilfældet med en af hospitalets egne ansatte læger. Men det er muligt, at sprogløsningen vil blive taget op til revision.

»Man kan gøre sådan noget på to måder. Man kan aftale med sygehuset [i Baltikum, red.], at hvis der er noget, som er sprogligt vanskeligt, lader de være med at beskrive og sender det tilbage. Eller man kan vælge at acceptere at oversætte teksten. Vi har valgt oversættelsen«, siger overlæge Leslie Christensen, der har været involveret i det baltiske projekt fra starten.

»Jeg vil sige, at i det ene land fungerer det fantastisk, hvor lægerne faktisk selv er interesserede i at lære dansk. I det andet land skal der nok strammes op. Sker det ikke, kunne jeg forestille mig, at vi her fravælger at lade de lokale læger beskrive med fritekst. Vi anvender jo også vore egne læger til det, de er bedst til. Jeg ser ingen grund til at anvende udenlandske læger med en forventning om, at de skal kunne mere. Vi får stadig afviklet 80-90 pct. af en produktion på højt sprogligt og fagligt niveau«, siger han.

Han peger på, at sprogfinker heller ikke er ukendte i en rent dansk sammenhæng.